HE 93/2020 vp

Lausunto

9.6.2020

Eduskunta
Työelämä- ja Tasa-arvovaliokunta

HE hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain 11 luvun 4 b ja 4 c §:n muuttamisesta sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien muuttamisesta

Työelämä- ja Tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Työttömyyskassojen Yhteisjärjestöltä kirjallista lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä.

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö kannattaa esitystä.

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö korostaa muutoksiin liittyvän viestinnän tarvetta. Työttömyyskassojen jäsenet ottavat usein yhteyttä työttömyyskassoihin jo alkaneeseen taikka odotettavissa olevaan työttömyyteen liittyvissä asioissa. Kansalaiset eivät hahmota sitä, mitkä kysymykset kuuluvat TE-toimistojen toimivaltaan ja mitkä kysymykset työttömyyskassojen toimivaltaan, joten työttömyyskassoille osoitetut kysymykset koskevat usein myös TE-toimistojen toimivaltaan kuuluvia asioita. Työttömyyskassat pyrkivät luonnollisesti palvelemaan jäseniään mahdollisimman hyvin. Näin ollen mitä tehokkaampaa ja kohdennetumpaa informaatiota TE-toimistoista voidaan jakaa näistä muutoksista, sitä vähemmän asioita kysytään erikseen työttömyyskassoista.

Väliaikaiset muutokset ovat omiaan monimutkaistamaan jo ennestään monimutkaista työttömyysturvajärjestelmää. Väliaikaisten muutosten voimassaolon päättyessä haasteeksi muodostuukin sopeutuminen normaalioloihin ja niistä tiedottaminen.

Sopeutuminen normaalioloihin saattaa aiheuttaa oikeudenmenetyksiä työnhakijoille, kun on opittu väliaikaisten helpotusten järjestelmään. Tähän tilanteeseen tulisi kehittää erityisiä yksilöllisesti suunnattuja viestintätoimia, joilla varmistettaisiin, että tällaisia oikeudenmenetyksiä ei synny tietämättömyyden vuoksi. Kun esimerkiksi palataan tilanteeseen, jossa palvelutarpeen arvioimiseksi tarpeellisten tietojen antaminen ja työllistymissuunnitelmaluonnoksen laatimisen laiminlyönti johtaa taas työnhaun voimassaolon päättymiseen, työnhakua ei ole syytä katkaista ennen kuin hakijalle on lähetetty erikseen muistutus asiasta ja kerrottu samalla, että määräaikainen laki ei ole enää voimassa.

Työttömyyskassojen kannalta on tärkeää, että väliaikaisten muutosten voimassaolon päättymisestä ei aiheudu työttömyysetuuden takautuvia korjauksia. Ehdotuksen mukaan esimerkiksi lomautetuilta ei tutkita päätoimisia opintoja eikä työllistymistä yritystoiminnassa tai omassa työssä. Muutoksesta ei saisi aiheutua tilanteita, joissa lain voimassaolon päätyttyä henkilö todetaankin takautuvasti päätoimiseksi opiskelijaksi tai yrittäjäksi. Etenkin nyt,

jos lakimuutoksen voimassaoloa jatketaan, takautuva aika voi olla todella pitkä ja aiheuttaa merkittäviä menetyksiä.

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Niina Jussila
toiminnanjohtaja
050 911 8511
niina.jussila@tyj.fi